

Den 31. oktober 2023 har Fredningsnævnet for Vestsjælland truffet afgørelse om, hvorvidt der er pligt til at gennemføre en miljøvurdering af forslag til fredning af Veddinge Bakker og Skamlebæksletten i Odsherred Kommune.

Sag nr. FN-VSJ-049-2021.

Baggrund

Odsherred Kommune og Danmarks Naturfredningsforening har ved skrivelse af 10. juni 2021 fremsat forslag om fredning af Veddinge Bakker og Skamlebæksletten. Odsherred Kommune har under sagens behandling trukket sig som medsagsrejsjer.

Fredningsnævnet skal tage stilling til, om fredningsforslaget medfører, at der skal foretages miljøvurdering af forslaget.

Sagens behandling

Sammen med fredningsforslaget har fredningsnævnet modtaget et screeningsnotat, der er udarbejdet af Danmarks Naturfredningsforening efter kriterierne i bilag 3 til lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM), jf. lovbekendtgørelse nr. 4 af 3. januar 2023 (miljøvurderingsloven).

Efter en votering i fredningsnævnet den 9. marts 2023, hvor nævnet bl.a. sløjfede flere af de foreslåede stier og besluttede, at der ikke skal ske permanent ekstensivering af landbrugsområder med genopdykningsret, anmodede fredningsnævnet Danmarks Naturfredningsforening om et revideret screeningsnotat, hvilket nævnet efterfølgende har modtaget.

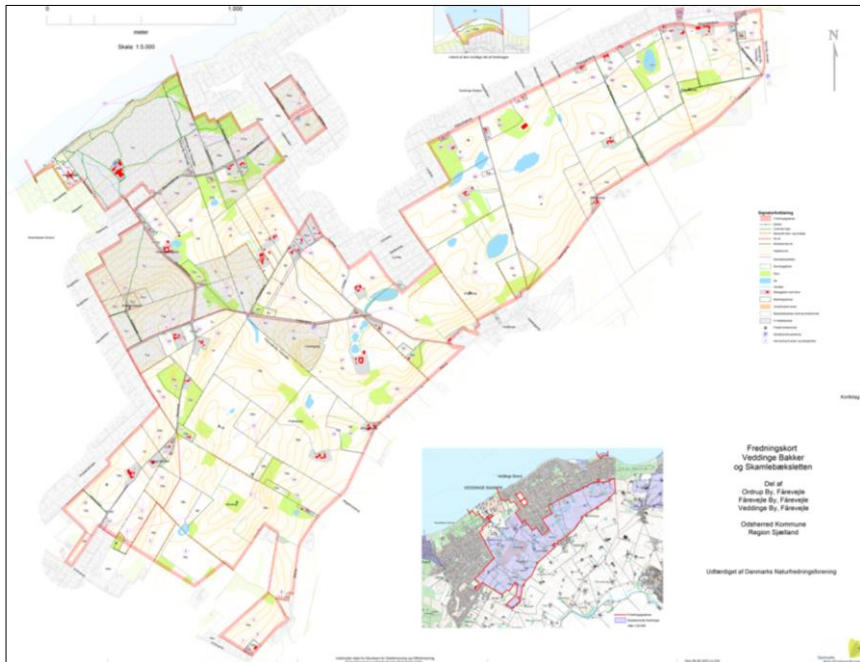
Fredningsnævnet har foretaget høring af Miljøstyrelsen, Odsherred Kommune, de berørte lodsejere og af foreninger, som må antages af have interesse i fredningsforslaget vedrørende det reviderede screeningsnotat jf. miljøvurderingslovens § 32, stk. 2, nr. 1. Høringen er foretaget efter, at der har været afholdt offentligt møde og foretaget flere besigtigelser.

Miljøstyrelsen har oplyst, at man ikke har bemærkninger til screeningen. Odsherred Kommune har ikke besvaret høringen. Der er modtaget to indsigelser fra lodsejere. En lodsejer har som repræsentant for et fællesskab af lodsejere fremsat indsigelser mod screeningsnotat og gjort gældende bl.a., at fredningen på en række punkter vil have negative konsekvenser for miljøet, og at det reviderede screeningsnotat ikke tager højde for, at der ikke skal ske permanent ekstensivering. En lodsejer har henvist til, at fredningen på grund af reglerne om byggeri vil have negative konsekvenser for de mennesker, der bor i området.

Screeningsnotat

Det reviderede screeningsnotat er sålydende:

Titel	Fredningsforslag for Veddinge Bakker og Skamlebæksletten
-------	--

Beskrivelse af fredningsforslaget	Danmarks Naturfredningsforening har rejst denne fredningssag som omfatter 470 ha. Fredningsforslaget er beliggende i landzone. En eksisterende fredning for Veddinge Bakker omfatter 388 ha, som hermed foreslås revideret og udvidet med 82 ha. Fredningen har til formål, 1. at sikre og forbedre de landskabelige værdier i området, herunder at sikre, at området fremtræder som et overvejende åbent landskab afbrudt af småskove, krat og levende hegn, 2. at bevare og forbedre områdets naturværdier, herunder levesteder og spredningskorridorer for plante- og dyreliv blandt andet ved at naturområder sikres udvidelse og sammenhæng samt naturforbedrende pleje, 3. at sikre de geologiske interesser og skabe grundlag for, at der sker en formidling af disse, 4. at sikre og forbedre områdets rekreative kvaliteter, herunder offentlighedens adgang til området via stisystemer, 5. at skabe grundlag for naturpleje, 6. at medvirke til at sikre gunstig bevaringsstatus af arter og naturtyper, som Natura2000-habitatområde nr. 244 for Bjergene, Diesebjerg og Bollinge Bakke er udpeget for.	
Kort over området		
Ansvarlig myndighed	Fredningsnævnet for Vestsjælland Adresse: c/o Retten i Nykøbing F Vestensborg Allé 8 4800 Nykøbing F	
Sendes i høring hos	Miljøstyrelsen og andre berørte myndigheder	
Omfatter fredningsforslaget forhold, der efter lovens § 8, stk. 1, nr. 1 og 2, betyder, at der skal udarbejdes miljørapport og –vurdering?:		
Er fredningsforslaget omfattet af lovens bilag 1 eller 2? (udgør rammen for fremtidige anlægstilladelser)	Nej	Forslaget udgør ikke rammen for fremtidige anlægstilladelser.

Medfører fredningsforslaget krav om vurdering af virkning på et internationalt naturbeskyttelsesområde? (forventes at medføre væsentlig påvirkning af natura2000-område)	Nej	Natura2000-område nr. 154, som omfatter Habitatområde H244 for Bjergene, Diesebjerg og Bollinge Bakke, Habitatområde H135 for Sejerø Bugt og Saltbæk Vig og Fuglebeskyttelsesområde nr. 94 for Sejerø Bugt og Nekselø. Fredningen får til formål blandt andet at bevare og forbedre naturværdierne i området, herunder at medvirke til at sikre gunstig bevaringsstatus for udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området. Fredningen vil derfor direkte understøtte målsætningerne i Natura 2000-planen gennem naturpleje som vil fremme en videreudvikling af eksisterende naturområder.
--	-----	---

Indvirkning på miljøet

Miljøparametre	Negativ påvirkning	Positiv påvirkning	Ingen påvirkning	Vurderes nærmere	Bemærkninger
Fredningsforslagets indvirkning på eller relevans for andre projekter og aktiviteter			x		Fredningen lægger ikke op til hverken byggeri eller tekniske anlæg. Fredningen har ej heller relevans for andre aktuelle projekter eller aktiviteter, men vil fremover begrænse muligheden for nybyggeri, vindmøller, sportsanlæg mv.
Fredningsforslagets indvirkning på eller relevans for anden planlægning og lovgivning			x		Der er ikke udlagt råstofområder eller arealer til byudvikling mv. inden for fredningsområdet. Den eksisterende fredning af Veddinge Bakker fra 1965 ophæves i forbindelse med gennemførelsen af den nye fredning. Hidtidige fredningsbestemmelser videreføres fuldt ud, men moderniseres.
Vurdering af fredningsforslagets miljømæssige indvirkning i forhold til størrelse, geografisk udbredelse og indbyrdes påvirkning			x		Langt størstedelen af området er allerede fredet. Den del, som ikke tidligere har været fredet, er stort set i sin helhed omfattet af Natura2000-beskyttelse, §3 beskyttelse, strandbeskyttelseslinje mv. Fredningen vil derfor understøtte den allerede eksisterende beskyttelse.
By- og kulturmiljø					
Bymiljø/bygninger		X			Bestemmelser om byggeri mv. er videreført fra den eksisterende fredning i Veddinge Bakker. For den del af fredningsområdet, som ikke tidligere har været omfattet af fredning, vil der med fredningen blive krav om forudgående godkendelse i Fredningsnævnet af bl.a. byggeri.

Fortidsminder		X			En stor del af fredningsområdet er udpeget som kulturarvsareal, og der er en del gravhøje mv i området. Fredningen vil virke beskyttende på både kendte og ukendte fortidsminder i jorden, blandt andet fordi en stor del af området udlægges som permanent natur, som ikke må pløjes.
Befolkningens sundhed/sikkerhed					
Handicappede og mobilitetshæmmede personer			x		Fredning beskytter mod forringelse af eksisterende adgangs- og færdsels-muligheder og lægger samtidig op til en styrkelse af stinettet.
Brand, eksplosion, giftpåvirkning			x		Der gives ikke mulighed for anvendelse af området til aktiviteter, der kan give risiko for brandfare, eksplosion eller giftpåvirkning.
Forurening					
Jordforurening, håndtering og flytning			x		Der forekommer ikke jordforurening inden for fredningsområdet. At fredning forbyder terrænregulering og jordflytning er således uden betydning.
Vand					
Grundvandsforhold		X			Fredning vil være med til at beskytte drikkevandsinteresser i området yderligere, hvis fredningsnævnet beslutter fredningens forslag om permanent ekstensivering af dele af landbrugsarealet.
Jord					
Jordbund og jordarealer			x		Ingen relevante forhold inden for fredningsområdet.
Luft					
Luftforurening og påvirkning af luftkvaliteten			x		Ingen relevante forhold inden for fredningsområdet.
Klima					
Klimatiske faktorer som drivhusgasser, klimatilpasning mv.		X			Fredningen vil have gavnlig effekt på CO ₂ , når der udtages arealer permanent af landbrugsdriften, da der så vil kunne akkumuleres kulstof i jorden, som ikke frigives i forbindelse med jordbearbejdning.
Trafik					
Trafikafvikling/-belastning samt trafikstøj og trafiksikkerhed			x		Fredningen medfører ikke ændringer i adgangsveje, trafikafvikling eller eksisterende vejforløb.
Natur					
Internationale naturbeskyttelsesområder (Natura2000, Ramsar mv.)		X			Fredningen vurderes at være positiv i forhold til Natura2000-område nr. 154, som omfatter Habitatområde H244 for Bjergene, Diesbjerg og Bollinge Bakke, Habitatområde H135 for Sejerø Bugt og Saltbæk Vig og Fuglebeskyttelsesområde nr. 94 for Sejerø Bugt og Nekselø.

				Udpegningsgrundlaget for Habitatområde H244 for Bjergene, Diesebjerg og Bollinge Bakke: • Stor vandsalamander • Flerårig vegetation på stenede strande • Ret næringsfattige søer og vandhuller med små amfibiske planter ved bredder • Kalkrige søer og vandhuller med kransnållalger • Næringsrige søer og vandhuller med flydeaks eller store vandaks • Tørre dværgbusksamfund (heder) • <u>Overdrev og krat på mere eller mindre kalkholdig bund (vigtige orkidelokaliteter)</u> • <u>Artsrige overdrev eller græsheder på mere eller mindre sur bund</u> • Kilder og væld med kalkholdigt (hårdt) vand • Rigkær • Bøgeskove på morbund uden kristtorn • Bøgeskove på muldbund • Egeskove og blandskove på mere eller mindre rig jordbund • Elle- og askeskove ved vandløb, søer og væld Udpegningsgrundlaget for Habitatområde H135 for Sejerø Bugt og Saltbæk Vig: • Kildevælds-vindelsnegl • Skæv vindelsnegl • Sump vindelsnegl • Stor vandsalamander • Klokkefrø • Odder • Enkelt månerude • Mygblomst • Sandbanker med lavvandet vedvarende dække af havvand • Mudder- og sandflader blottet ved ebbe • Kystlaguner og strandsøer • Større lavvandede bugter og vige • Rev • Enårig vegetation på stenede strandvolde • Flerårig vegetation på stenede strande • Klinter eller klipper ved kysten • Vegetation af kveller eller andre enårige strandplanter, der koloniserer mudder og sandstrande • Strandenge • Forstrand og begyndende klitdannelse • Hvide klitter og vandremiler • Stabile kystklitter med urteagtig vegetation (grå klit og grønsværklit) • Kystklitter med dværgbuskvegetation (klithede) • Fugtige klitlavninger
--	--	--	--	--

				• Kystklitter med enebær • Ret næringsfattige søer og vandhuller med små amfibiske planter ved bredder • Kalkrige søer med kransnålalger • Næringsrige søer og vandhuller med flydeplanter eller store vandaks • Vandløb med vandplanter • <u>Tørre dværgbusksamfund (heder)</u> • <u>Meget tør overdrevs- eller skræntvegetation på kalkholdigt sand</u> • <u>Overdrev og krat på mere eller mindre kalkholdig bund (vigtige orkidelokaliteter)</u> • <u>Artsrige overdrev eller græsheder på mere eller mindre sur bund</u> • Tidvis våde enge på mager eller kalkrig bund, ofte med blåtop • Hængesæk og andre kærsumfund dannet flydende i vand • Plantesamfund med næbfrø, soldug eller ulvefod på vådt sand eller blottet tørv • Riggær • Bøgeskove på muldbund • Egeskove og blandskove på mere eller mindre rig jordbund • Skovbevoksede tørvemoser • Elle- og askeskove ved vandløb, søer og væld Udpegningsgrundlaget for Fuglebeskyttelsesområde nr. 94 for Sejerø Bugt og Nekselø: • Rørhøg • Engsnarre • Klyde • Splitterne • Havterne • Bjergand • Ederfugl • Sortand • fløjlsand Fredningen får til formål at bevare og forbedre naturværdierne i området, herunder at medvirke til at sikre gunstig bevaringsstatus for udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området. Fredningen vil derfor direkte understøtte målsætningerne i Natura 2000-planen gennem målrettet naturpleje. Særligt understregede naturtyper vil nyde godt af fredning i det omfang de er omfattet af Naturbeskyttelseslovens §3, da plejemyndigheden med fredningen får adgang til naturpleje. Hvis der er en genopdykningsret, så vil det dog bero på frivillighed hos lodsejeren.
--	--	--	--	--

Sjældne, udryddelsestruede eller fredede dyr, planter eller naturtyper		X			Der findes mange insekter, planter og fugle i området, som ikke nyder nogen særskilt beskyttelse. Mange af disse arter er truede og sjældne, fordi naturen mangler plads, og fordi næringsstoffer fra landbruget giver dårlige konkurrencebetingelser for de mere nøjsomme arter. Fredningen vurderes at være til gavn for områdets sjældne arter og naturtyper og generelt styrke biodiversiteten i området, da fredningen vil give plejemyndigheden mulighed for at gennemføre naturpleje på private arealer. Dog er der risiko for genopdyrkning af landbrugsarealer med en genopdykningsret. Dette vil kunne skade truede og sjældne arters leve- og ynglesteder, hvis disse arter ikke nyder en særlig beskyttelse.
Naturbeskyttelse (§3)		X			Fredningen vurderes at styrke §3-beskyttelsen, da fredningen vil give plejemyndigheden mulighed for at gennemføre pleje i beskyttede naturområderne, og dermed medvirke til at forhindre tilgroning mv.
Spredningskorridorer/økologiske forbindelser		X			Fredningen vil medvirke til at opretholde og forbedre områdets værdi som spredningskorridor/økologisk forbindelse mellem naturarealer både inden for fredningsområdet og i sammenhæng med naturområder uden for fredningsområdet.
Landskab					
Bevaringsværdige landskaber, geologi, kystlandskaber mv.		X			Fredningen vil sikre fortsat synlighed af bevaringsværdige landskaber og kystlandskabets samlede indtryk.
Andet					
Kumulativ effekt sammen med andre planer og projekter			x		Ingen relevante forhold
Miljøpåvirkning af grænseoverskridende karakter			x		Ingen relevante forhold

Med baggrund i ovenstående resultater af screening for eventuelle miljømæssige konsekvenser af det foreliggende fredningsforslag vurderer Danmarks Naturfredningsforening, at fredningsforslaget alene vil have uvæsentlige miljømæssige konsekvenser, og at disse er i langt overvejende grad positive for naturen, landskabet og miljøet.

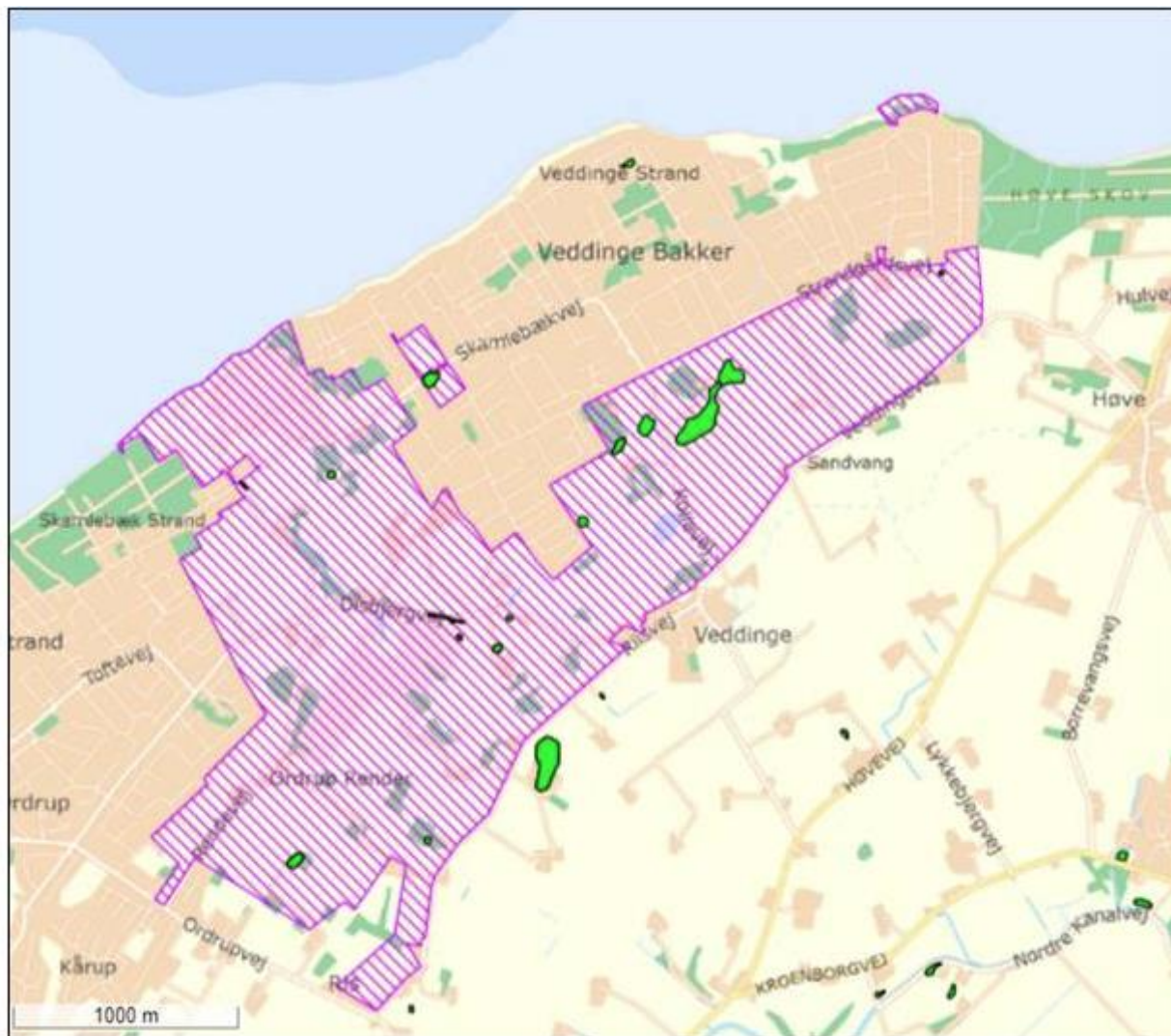
Bilag IV-arter

Odsherred Kommune har den 30. marts 2023 om fund af bilag IV-arter udtalt:

Kommunen kan oplyse at de relevante bilag IV-arter i fredningsområdet omfatter arterne: stor vandsalamander (arten er også på udpegningsgrundlaget for aktuelle habitatområde, som fredningen er del af), markfirben, spidssnudet frø og arter af flagermus.

Kommunen har lavet et kort over arealer med forekomst af bilag IV arter i området. Kortet er ikke fyldestgørende, da dette som sagt forudsætter særlige undersøgelser.

Kortet er indsat her. Arealer med grøn signatur viser arealer, hvor kommunen har registreret forekomst af bilag IV-arter.

Bilag IV-arterne og deres yngle- og rasteområder er beskyttede uanset deres registreringsstatus. Kommunen vil meget stærkt understrege, at alle de nævnte arter formentlig findes flere steder i området end de, der fremgår af de tre kort. Således vurderes markfirben at være vidt udbredt i fredningen. Den forekommer på tørre lysåbne arealer, typisk skrænter, heder og overdrev, diger og lignende småbiotoper. Stor Vandsalamander er registreret i flere vandhuller i området. Dog er det kun 2 af disse registreringer, der er af nyere dato. Den veksler mellem en periode i vandhuller, hvor den yngler, og en periode på land, hvor den opholder sig efter yngletiden og også overvintrer. Den er vanskelig at kortlægge levestedet for, men er typisk knyttet til en mosaik af vandhuller og krat, skov

eller andre residualarealer med dødt ved eller andre gode skjulesteder. Stor vandsalamander findes typisk indenfor 300 meter fra de vandhuller, som den yngler i. Spidssnudet frø er registreret i ca. 10 vandhuller i området, dog med nogle registreringer af ældre dato. Dens rasteområder er typisk enge, moser og fugtige græsarealer i nærheden af vandhuller.

Flagermus er vanskelige at kortlægge, og der er ikke lavet undersøgelser i fredningsområdet, men der findes utvivlsomt yngle- og rasteområder for flere arter af flagermus adskillige steder i området. Kommunen kan dog ikke sige, præcist hvilke arter flagermus, der findes i området, eller hvor der findes flagermus, men alle arter af flagermus er omfattet af beskyttelsen. Yngle- og rasteområder for flagermus findes i hule træer og i bygninger, nogle arter benytter kun en af disse kategorier, mens nogle kan findes begge steder.

Fredningsnævnets begrundelse og afgørelse

Fredningsforslaget omfatter alene et mindre område på lokalt plan, og størsteparten af det område, som fredningsforslaget omhandler, er allerede omfattet af en eksisterende fredning fra 1965.

Formålet med fredningsforslaget er bl.a. at bevare og forbedre områdets naturværdier, herunder levesteder og spredningskorridorer for plante- og dyreliv, blandt andet ved at naturområder sikres udvidelse og sammenhæng samt naturforbedrende pleje. Formålet er endvidere at skabe grundlag for naturpleje og at medvirke til sikre gunstig bevaringsstatus af de arter og naturtyper, som Natura 2000-område nr. 244 er udpeget for.

På denne baggrund samt efter screeningsnotatet og det heri anførte og oplysningerne fra Odsherred Kommune vurderer fredningsnævnet, at fredningsforslaget ikke kan få væsentlig indvirkning på miljøet, hvorfor der ikke skal foretages en miljøvurdering af fredningsforslaget, jf. miljøvurderingslovens § 10, jf. § 8, stk. 2, nr. 1, jf. stk. 1, nr. 1. Det forhold, at fredningsnævnet har besluttet, at der ikke skal ske en permanent ekstensivering af landbrugsområder, som hidtil har haft en genopdykningsret, medfører ikke en ændring herved, idet der er tale om opretholdelse af status quo, og da der alene er tale om mindre områder.

Denne afgørelse indeholder ikke en stillingtagen til spørgsmålet om fredningens gennemførelse, men er alene en afgørelse om, at fredningsforslaget ikke skal gennem en miljøvurdering, før fredningsnævnet kan træffe afgørelse om fredningen.

Afgørelsen er truffet af formanden for fredningsnævnet, dommer Ole Stryhn, det af miljøministeren udpegede medlem, Rolf Dejløw, og det af Odsherred Kommune udpegede medlem, Hans Thaysen.

Ole Stryhn
formand

Klagevejledning

Denne screeningsafgørelse kan påklage til Miljø- og Fødevareklagenævnet inden 4 uger.

Klageberettigede er ejere og brugere samt enhver, der under sagen har givet møde for nævnet eller fremsat ønske om underretning om sagens afgørelse. Klageberettigede er endvidere statslige og kommunale myndigheder, hvis interesser berøres af fredningsforslaget, samt organisationer, der må anses at have en væsentlige interesse i fredningsforslaget.

En klage skal indgives via Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening, jf. vejledningen på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside, www.naevneneshus.dk

Der skal betales et klagegebyr. Gebyret udgør 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder (2016 niveau). Det aktuelle klagegebyr fremgår af Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside. Klagegebyret kan under visse nærmere betingelser tilbagebetales, herunder bl.a. hvis klagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves.